

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1991/21
KARAR NO : 1991/22

ÖZET : Baba ve ana adlarının tespiti istemiyle açılan davanın 1587 sayılı Kanununun 46. maddesi uyarınca adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Emine Çetin (Ürgüp)
Karşı Taraf: T.C.Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü

O L A Y : Davacı, babası Süleyman oğlu Ahmet'in 22. 6.1331 tarihinde şehit düştüğünü, kendisini 1332 Haziran itibarıyla yetim aylığı bağlandığını, bu maaşın 10.8.1930 tarihinde toptan ödeme yapılarak kesildiğini, 22.4.1985 tarihinde eşinin ölümüyle sözkonusu yetim aylığını yeniden almak için Emekli Sandığına başvurduğunda, mal müdürlüğündeki maaş kayıtları ile Emekli Sandığının arşiv kayıtları arasında ana baba adlarının değişik olduğu görüldüğünden ve eski nüfus kayıtlarının yanmış olması sebebiyle baba adının Süleymanoğlu Ahmet, ana adının Anis olarak tespiti istemiyle adli yargıda 12.9.1989 tarihinde dava açmıştır.

Ürgüp Asliye Hukuk Mahkemesi'nin, davanın kabulüne ilişkin 24.10.1989 günlü kararının Yargıtay 4.Hukuk Dairesince görev yönünden bozulması üzerine, bozma kararına uyan mahkeme 26.2.1991 gün ve 21-51 sayıyla; davacının talebinin Emekli Sandığındaki işlemin yürütülmesine dayanak olmak üzere yapılacak bir tespite ilişkin olduğu, verilecek kararın idareyi belirli bir işleme zorlayıcı nitelik taşıdığı bu itibarla davanın çözümünün idare mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacının aynı istekle idare mahkemesinde 10.4.1991 gününde, açtığı davada Kayseri İdare Mahkemesi, 30.4.1991 gün ve 256 sayıyla davanın çözümünün 1587 sayılı Nüfus Kanunu uyarınca adli yargının görevine girdiği, Uyuşmazlık Mahkemesinin bu yönde kararları bulunduğu, ancak asliye hukuk mahkemesince daha önce görevsizlik kararı verildiği gerekçesiyle 2247 sayılı Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, dosya 24.5.1991 gününde Uyuşmazlık Mahkemesine gelmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Milleti adına karar veren Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü Yılmaz Aliefendioğlu'nun Başkanlığında, Hüseyin Örmeci, Kamil Kadioğlu, Rüştü Altay, Aysel Pekiner, Osman Şimşek ve Adnan Altın'ın katılmaları ile yaptığı 10.7.1991 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı Erkal Evliyaoğlu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in ana ve baba adlarının tespiti istemiyle açılan davanın idari bir işlemin iptali olmadığı, idari yargıda tespiti davası şeklinde bir dava türü bulunmadığı ve bu tür uyuşmazlıkların adli yargı yerinde çözümlenece-

ği yolunda Uyuşmazlık Mahkemesi kararları bulunduğu, bu nedenle davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği şeklindeki yazılı ve sözlü düşünceleri alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, davacının malmüdürlüğündeki maaş kayıtları ile Emekli Sandığı arşiv kayıtları arasında ana baba adlarının birbirini tutmaması, nüfus kayıtlarının da yanlış olması sebebiyle baba ve ana adlarının tespiti istemiyle açılmıştır.

Adli yargıda bir dava türü olan tespit davaları bu durum ya da bir hukuksal ilişkiyi saptamak amacıyla açılan davalardır.

2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdarî Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 5. ve 2577 sayılı İdare Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde sayılan idari dava türleri arasında tespit davası bulunmamaktadır.

Medeni Kanununun 38. maddesinde de; "Hakimin hükmü olmadıkça ahvali şahsiye sicilinin hiçbir kaydı tashih edilemez." denilmektedir. 1587 sayılı Nüfus Kanununun 46. maddesinde de; yaş, ad, soyadı ve diğer düzeltme davalarının ilgili oturduğu yer asliye hukuk Mahkemesinde Cumhuriyet Savcısı ve nüfus başmemuru veya nüfus memuru huzuruyla görülüp, karara bağlanacağı açıkça belirtilmiştir.

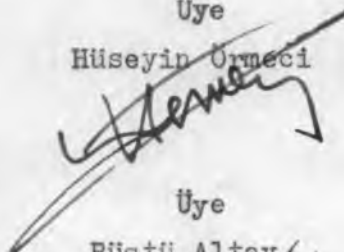
Tespit davalarının adli yargıda görülen bir dava türü olmaları ve Medeni Kanun ve Nüfus Kanununun açıklanan hükümleri karşısında davacının, ana ve babasının adlarının tespitine ilişkin davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden Ürgüp Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Kayseri İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ürgüp Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 26.2.1991 gün, 21-51 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına Üyelerden Hüseyin Örmeci ve Kamil Kadioğlu'nun karşı oyları ve oyçokluğuyla 10.7.1991 gününde kesin olarak karar verildi.

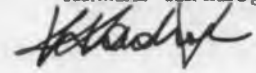
Başkan
Yılmaz ALİFENDİOĞLU

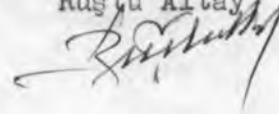
Üye
Hüseyin Örmeci

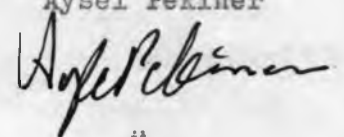
Üye
Kamil Kadioğlu

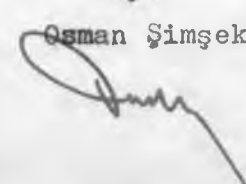
Üye
Rüştü Altay

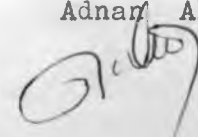
Üye
Aysel Pekiner

Üye
Osman Şimşek

Üye
Adnan Altın

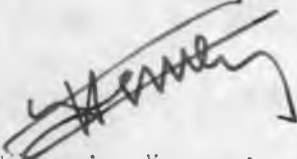
Esas : 1991/21

- KARŞI OY YAZISI -

Davacı, T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünü hasım göstermek suretiyle babası Ahmet'in 22.6.1991 tarihinde şehit düştüğünü, bu nedenle kendisine yetim aylığı bağlandığını, evlenmekle kesilen yetim aylığını eşinin 22.4.1985 tarihinde ölümü üzerine yeniden almak için davalı Emekli Sandığına başvurduğunda, mal müdürlüğündeki maaş kayıtları ile Emekli Sandığının arşiv kayıtları arasında ana baba adlarının değişik olduğu görüldüğünden ve eski nüfus kayıtlarının yanmış olması sebebiyle baba adının Ahmet ve ana adının Anis olarak tesbitini istemiştir.

Davada istenen mal müdürlüğündeki ve T.C. Emekli Sandığı arşiv kayıtlarındaki farklılıklar nedeniyle gerçek baba ve ana adlarının belirlenmesidir. Davayı nitelek^{mek} hakime aittir. Davaya ile amaçlanan mal müdürlüğündeki maaş kayıtlarının sakatlığının belirlenmesi ve düzeltilmesidir. Davacının davayı tesoit davası olarak isimlendirmesi davanın bu niteliğini değiştirmez. Davacı nüfus kayıtlarında bir değişiklik ve düzeltme istemediğinden ve nüfus idaresi hasım gösterilmediğinden bu davaya Medeni Kanunu'nun 38. maddesine göre açılmış kayıt tashihi davasında diyemeyiz. İdarenin tuttuğu kayıtların düzeltilmesi isteğini içeren bu davaya idari yargı yerinde bakılmalıdır.

Bu nedenle sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyoruz.

Hüseyin Örmeci

Kâmil KADIOĞLU